

Uppföljning av klimat- och miljöprogram 2024

Stadsstyrelsen 23.06.2025
55/00.01.01.01/2022

Beredning och tilläggsuppgifter:
Sanna Päivärinta, expert inom hållbar utveckling,
sanna.paivarinta@borga.fi

Stadsfullmäktige godkände klimat- och miljöprogrammet för åren 2024–2027 vid sitt sammanträde i december 2023. Programmet uppföljs på två nivåer:

- på den första nivån görs en bedömning av framsteg per åtgärd med hjälp av trafikljusmetoden och i cykeln för delårsrapporteringen av ekonomin tre gånger om året, och
- på den andra nivån görs en sammanställning av indikatorn data en gång om året, som ges stadsstyrelsen för kännedom efter det att bokslutet blivit klart.

Indikatorn data för 2024 har sammanställts. Indikatorn data har publicerats på stadens webbplats, där det utöver indikatorerna är möjligt att följa med hur programmet framskrider även på åtgärdsnivån: <https://www.porvoo.fi/sv/boende-och-miljo/klimatsmarta-borga/klimat-och-miljoprogram/>.

Allmänt sett framskrider stadens klimat- och miljöarbete i snabb takt. Cirka 72 procent av de åtgärder som ingår i programmet är antingen i genomförandeskedet eller har redan blivit ett tillvägagångssätt. Programmet är i kraft till utgången av 2027, men en del av åtgärdena riktas också till 2030.

År 2024 lyckades man bland annat styra samhällsstrukturen så att den blir alltmer enhetlig genom planläggning och 80 procent av de nya egnahemshusen placerades i detaljplaneområden. Också näringslivets verksamhetsförutsättningar i den gröna övergången stöddes när den första ansökningsomgången för fonden för grön omställning på hösten ordnades. Pilotrundan gav värdefull information till staden om vilka ändamål företagen är intresserade av att ansöka om finansiering samt hur ansökningsprocessen fungerar. Dessutom tog grundskolorna i bruk lärtstigen På väg mot en hållbar framtid, som har följts utgående från den lokala läroplanen som stöd för lärarna i klimat- och hållbarhetsfostran.

För att programmet ska kunna följas upp på bästa möjliga sätt är det dock nödvändigt att göra ändringar i de indikatorer som beskriver hur målen framskrider. Under den föregående rapporteringsomgången föreslog man att indikatorn som representerar skyddet av yt- och grundvatten samt naturens mångfald ska ändras temporärt, men det har framkommit ett bestående behov av ändringen.

Den ursprungliga indikatorn: Andel kontrollerade fastighetsspecifika avloppsvattensystem av fastighetsspecifika avloppsvattensystem i känsliga områden (%)

Den föreslagna nya indikatorn: Andel kontrollerade känsliga grundvattenområden och viktiga sjöar (%)

Ändringen föreslås eftersom det för närvarande inte finns några exakta uppgifter om antalet fastighetsspecifika avloppsvattensystem i känsliga områden. Man får information i takt med att arbetet framskrider, område för område.

Det föreslås också en ändring i uppföljningen av de åtgärdsspecifika framstegen, som hittills har gjorts i enlighet med programmet när det gäller cykeln för delårsrapporten om ekonomin. Detta har dock visat sig vara en onödigt kort rapporteringsintervall, då man å ena sidan beaktar snabba framsteg i genomförandet av programmet och å andra sidan åtgärdernas omfattande karaktär. Man föreslår att den åtgärdsspecifika uppföljningen ska genomföras två gånger om året: i samband med sammanställningen av indikatorn på våren och på hösten i tidtabellen för den tredje delårsrapporten om ekonomin.

Också själva målen och åtgärderna är föremål för ändringsbehov som har framkommit vid genomförandet av åtgärderna. A-bolagen har i programmet förbundit sig att utreda användningen av vindkraft i energiproduktionen i höghusfastigheter och att bygga en fungerande prototyp för detta. Den byggda prototypen fungerade dock inte och det finns ännu inga tekniskt och ekonomiskt hållbara lösningar på marknaden. Därför föreslår man att målet och åtgärden stryks ur klimat- och miljöprogrammet.

För att förbättra turistbranschens hållbarhet och klimatvänlighet föreslås i programmet att den lokala verksamhetsmodellen för koldioxidkompensation tas i bruk. Lagstiftningen om kolkompensation har dock skärpts under de senaste åren av motiverade skäl, vilket också återspeglas i möjligheterna att genomföra den ovan nämnda åtgärden som en del av klimat- och miljöprogrammet. Man föreslår därför att åtgärden slopas och att aktörer inom turistbranschen i Borgå i fortsättningen uppmuntras att ansluta sig till det av staden faciliterade nätverket Borgå stads klimatpartner. Det är fråga om ett nätverk för föregångare, som stöder organisationer i utvecklingen av grön och hållbar affärsverksamhet, anammandet av kompetens och information, samutvecklingen och byggandet av en egen klimat- och miljöimage.

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen antecknar uppföljningen av klimat- och miljöprogrammet för år 2024 för kännedom och godkänner de föreslagna ändringarna.